

det allerede i 1848, og nu have vi 1853, — det er fem lange Aar; der har altsaa været Tid til at puste, og, ere end Forholdene vanskelige at ordne derovre, hvad jeg villig indrømmer, saa maatte de dog kunne have været ordnede i saa langt et Tidrum, som der ligger imellem 1816—1826 og senere Aar. Der er ingen Tvivl derom, og det smerter mig, at den høitagtede Indenrigsminister ikke vil sætte denne Commission saaledes i Bevægelse, at den kan fuldende sit Arbejde; det kunde ikke være saa vanskeligt. Naar Commissionen bestaaer af locale og sagkyndige Folk, saa maade de være ligesaa hjemme i Sagen, som naar de læse deres Faderovor. Det kunde ikke være længe. Men, hvorfor en Commission er bleven nedjat, det er det, jeg ikke kan begribe. Det er skeet, troer jeg, — det er Noget, jeg tillader mig oprigtigt at sige, — for at lægge denne Sag paa Hylde som saa mange andre, og det er Synd.

**Indenrigsministeren:** Det er en Misforstaaelse, naar den ærede Taler mener, at jeg har forandret den Mening, jeg havde, da jeg i sidste Affnit af den forrige Landstingssession forelagde denne Sag. Jeg forelagde blot Sagen, som jeg aldeles ikke kunde vente skulde blive tilendebragt, paa den Rigsdag, fordi jeg ønskede, at den skulde blive taget under Behandling af et Udvalg, og at man derved kunde faae et Stof, som ved den yderligere Behandling af Sagen kunde komme i Betragtning. Naar den ærede Taler beklager sig gjentagende over, at jeg ikke kan sige, til hvilken Tid Commissionen bliver færdig, saa forekommer det mig, at han ved senere Overveelse maa kunne indsee, at det er mig aldeles umuligt. Naar han taler om, at jeg skulde sætte Commissionen i en saadan Bevægelse, at den inden kort Tid maatte komme med sit Arbejde, saa veed jeg virkelig ikke, hvilke Midler jeg har til at drive denne Commission til at blive færdig, førend den seer sig istand dertil. Jeg troer, at den bedste Drift ligger i de paagældende Mænds gode Villie for Sagen, og det er den alene, jeg stoler paa; men jeg veed intet Middel, hvorved man ellers kunde bevæge dem til at blive færdige til den Tid, Taleren ønsker. Taleren mener, at, da de ere

locale og sagkyndige Mænd, maade de kunne blive færdige lige saa let, som naar de læse deres Faderovor; men jeg troer, at just fordi de ere locale og sagkyndige Mænd, blive de ikke saa let færdige. Hvis man vilde sætte ukyndige Mænd ind i Commissionen, kunde man i en Hast faae Sagen færdig.

**Bardenfleth:** Ja, den ærede Interpellant har saa levende lagt Folk paa Hjerte, at man skal handle og ikke tale, at jeg i denne Anledning hellere skulde have afholdt mig fra Ordet, dersom jeg ikke fandt, at den ærede Interpellant selv har handlet imod dette Princip ved at sige saa Meget, at det virkelig i høieste Maade opfordrer mig til at give et kort Svar, og det navnlig for Islands Skyld, for at ikke den Tale, som den ærede Interpellant er fremkommen med, skal staae uimodfagt. Han har omtalt denne Sag, som om den lagde Island i Vaand og Rænker, som om Island var i Trældom (Kirks: Ja, det har jeg.), og dette troer jeg ikke bør staae uimodfagt i Folkerepresentationen, og jeg troer, at det vidner om en Ukyndighed i hele den islandske Handels Stilling, som gjør, at den ærede Taler dog maaskee burde have været noget forsigtig med sine Udtalelser om Sagen. (Kirks: Aldeles ikke! — B. Christensen: Lør jeg bede om Ordet?). Det vil unegtelig fremfalde det største Nøse paa Landet selv, naar det uimodfagt her skulde være yttret, at Landet skulde have været holdt i Trældom, i Vaand og Rænker; det kan ikke saaledes staae uimodfagt, og jeg skal med saa Ord bevise, at det er urigtigt. Island har fra gammel Tid været bundet ved en Monopolhandel; men fra 1787 blev Monopolhandelen ophævet. Man kunde ikke dengang sætte Island paa samme Fod som Rigets øvrige Provindser, men maatte gaae en ganske anden Vej, af den simple Grund, at der paa Island ikke kunde, eller at man i alt Fald troede, at der ikke kunde gennemføres et Toldsystem. Dersom Island skulde have været behandlet fuldkomment retfærdigt, saa skulde det have været sat aldeles i Klasse med Rigets øvrige Provindser; da vilde man kunne sige, at der havde været forholdt retfærdigt med Landet; det vilde Ingen kunne have negtet. Følgen deraf vilde have været, at Island vilde